

KASTAMONU REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ

İmtiyaz Sahibi

Kastamonu

Rehberlik ve Araştırma
Merkezi Adına

Zeki YILMAZ

Merkez Müdürü

Yayın Kurulu

Eşref ECİK

Durmuş SİNAN

Sevgi KAKIRDAK

Denetleme Kurulu

Coşkun BİLGİN

Sevcan ŞERİFOĞLU

ENGELLİ İLE YAŞAMAK

Hazırlayan:

Kadir KESGİN

Psikolojik Danışman

Ali ÖZTÜRK

Psikolojik Danışman

**Aslında Her İnsan Bir
Engelli Adayıdır.**

**Bireyler değişik gelişim alanlarında
yetersizlik yaşasalar da,
Unutulmamalıdır ki;**

YÜREKTE ENGEL YOKTUR !

ENGELLİ BİREY VE YAŞAM

Bir insanın hayatta başına gelebilecek en güzel şey evlat sahibi olmaktır. Çocuğumuzun doğmasıyla onun geleceğine dair hayallerimiz ümitlerimiz başlıyor Bir terslik olup da, çocuğumuzda bir engel söz konusu olduğunda dünyanın başımıza yıkıldığını düşünürüz. Hayattan nefret ederiz belki de ama bu çok kısa bir zaman sürer . Bu kaosu atlattıktan sonra ne yapmalıyım. nerelere başvurmalıyım. hayata çocuğumu nasıl hazırlamalıyım durumları başlar. Engelli bir çocuğa anne-baba olmak zor bir görevdir. Bu zor görevde ilk yapacağınız iş çocuğunuzu kabullenmektir. Sizin çocuğunuz sebebi ne olursa olsun farklı özellikleri olan bir çocuktur. Bunu kabullenme noktası anne-baba için ne kadar zor olursa olsun ailenin mutluluğu ve çocuğun sağlıklı yaşaması için oldukça önemlidir.

Engelli bir çocuğa sahip anne-babalarının yaşadığı duygular;

- * Şok-şaşkınlık
- * "Neden ben"
- * Reddetme-kabullenmeme
- * Utanma
- * Acı çekme-depresyon
- * Aile fertleri arasında ayırım
- * Suçluluk duygusu
- * Çevre tarafından dışlanma
- * Kararsızlık / Kızgınlık-öfke
- * Etiketlenme korkusu

Anne-babalar engelli çocuğunu ya aşırı derecede koruyarak gizlemekte, ya da tam tersi bir durum sergileyerek çocuğunu ihmal etmektedir. Bu nedenle özel eğitime gerek duyan engelli çocukların tedavisinde ve eğitiminde anne-babalarla işbirliği yapmak temel amaçlardan biridir.

Engelli çocuğu/çocukları olan ailelerin sosyal ve psikolojik yönden olduğu kadar ekonomik yönden de desteklenmesi sosyal devletin temel görevidir. Bu nedenle yerel yönetimlerin yol, kaldırım, alt yapı hizmetlerinin yanında sosyal belediyeciliği de ön planda tutarak; engellilere, yaşlılara, çocuklara özellikle korunmaya muhtaçlara en geniş anlamda hizmet vermeyi temel eğitim kabul etmelidir.

ENGELLİLERİN TOPLUMLA BÜTÜNLEŞMESİ

Günümüz Türkiye'sinde engellilerin toplumla bütünleşme yönünde yoğun sorunlar içinde yaşadıkları bilinmektedir. Sorunu adlandırmadan başlayan ve yaşamın pek çok alanına yayılan bu sorunlar, engelli bireylerin içinde yaşadıkları toplumla işlevsel bir bütünlük içinde yaşamalarını güçleştirmektedir. Sürekli sorunlarla boğuşan, onlara anlamlı çözümler üretemeyen bireyler, kendilerini mutsuz hissedeceklerdir. Bu da temel bir insan hakkı olan "bireyin kendisini gerçekleştirme" hakkını ortadan kaldıran düşük yaşam kalitesi demektir.

Toplumsal Bütünleşmeyi Engelleyen Faktörler

Engelli bireylerin toplumla bütünleşmesinin önünde bir takım engellerin olduğu gözlenmektedir. bunlardan biri ve belki de en önemlisi **yoksulluktur**. Yapılan araştırmalar, dünyanın her yerinde engellilerin büyük çoğunluğunun toplumun yoksul kesimlerinden geldiğini ve yoksulluk içinde yaşadıklarını göstermektedir.

Engellilerin topluma, sosyal hayata katılmalarını zorlaştıran önemli sorunlardan biri de **ulaşım ve fiziksel çevre** problemidir. Engellilerin içinde yaşadıkları fiziksel çevre, sahip oldukları fiziksel işlev bozuklukları/yetersizlikleri ve bunun yol açtığı sınırlamalar yüzünden büyük önem taşımaktadır. Toplumunu tasarlarken, bir toplum modeli ortaya koyarken, içinde yaşanılan fiziksel çevreyi de o toplumun içinde yaşayan herkesi düşünerek tasarlamak gerekir. Yaşanılan konuttan tüm kamusal yaşam alanlarına, ve ulaşım araçlarına kadar tüm çevresel unsurların engellilerin özellikleri ve gereksinimleri dikkate alınarak tasarlanmadığı bir gerçektir. Yollar, kaldırımlar, kamu binaları, parklar ve bahçeler, okullar, içinde yaşanılan konutlar, ulaşım araçları ve bunun gibi daha bir çok fiziksel çevre unsuru, engellilerin topluma katılmasının önünde ciddi birer engel oluşturmaktadır.

Engellilerin toplumla bütünleşmesinin önündeki önemli engellerden biri de **istihdam** sorunudur. Çalışmanın gerek bireysel, gerekse toplumsal refahın sağlanmasındaki önemi tartışmasız benimsenmektedir. Çalışmayı Özendirme'nin hem bireysel hem de toplumsal açıdan sayısız yararı olduğu söylenebilir. Öte yandan çağdaş anlayışın bir gereği olarak, "çalışmak ve işsizlikten korunmak" bir insan hakkı olarak da değerlendirilmektedir. İşsizlik ve çalışma yaşamından kaynaklanan sorunlar, engellileri kuşatan sorunlar arasında, adeta diğer sorunların da temeli konumunda olan, bir diğer söyleyişle doğrudan doğruya diğer sorunları doğuran ya da bu sorunların daha şiddetle yaşanmasına neden olacak etkilerde bulunan bir özelliğe sahiptir.

Her insanın yapabileceği bir iş vardır ve engelliler de fiziksel ve ruhsal işlevlerinde bir bozulma ya da eksiklik olsa bile, onların bu niteliklerini dikkate alan uygun bir eğitim ve rehabilitasyondan geçirildikleri zaman çalışabilirler, üretime katılabilirler. Engellilerin istihdamla bağlantılı sorunları istihdam gerçekleşikten sonra da ortaya çıkmakta ve iş yaşamı içinde de sürmektedir. Bu aşamada engelliler sahip oldukları kişisel özellikleri ve nitelikleri ile bağlantılı pek çok sorunla karşılaşmaktadırlar. Bunlar, olumsuz iş ve işyeri koşullarından tutun da, çalıştığı işte karşılaştığı sosyal güvenlik sorunları, yetersiz ücret, işinde ilerleyememe, erken emeklilik gibi sayısız sorunları içeren geniş bir alana yayılmaktadır

Unutmayalım ki, bu gün yoksa bile ilerleyen dönemlerde, bir engelli çocuğa sahip olmayacağımızın garantisi yoktur !

Engelli Bireylerin Sosyal Yaşama Katılımında Ailelerin Karşılaşabileceği Durumlar Ve Öneriler

DURUMLAR	ÖNERİLER
<p>Çocuğunuzun 0-3 yaş arasındaki gelişimi her bakımdan büyük bir öneme sahiptir. Çocuklarınızda "alışılmışın dışında" bir özellik fark edebilirsiniz.</p>	<p>Hemen bir sağlık kuruluşuna başvurunuz. Birçok sağlık sorununda olduğu gibi kimi özür durumlarında da erken tanı ve tedavi önemlidir.</p>
<p>Çocuğunuzun/yakınınızın özürlü olduğunu öğrendiğinizde bunun sizi yoğun bir biçimde etkileyeceğini biliyoruz. Çok farklı ve karışık duygular yaşayabilirsiniz.</p>	<p>Elden geldiğince paniklemeyiniz. En yakınınızdakilerden, benzer durumla daha önce karşılaşmış olan deneyimli kişi ve ailelerden ve gerekli ise profesyonel kuruluş ve meslek elemanlarından yardım alınız.</p>
<p>Özürlü olan çocuklar, biyolojik, psikolojik ve sosyal gereksinimleri bakımından normal çocuklara benzerler. Aynı gelişim basamaklarından geçerler. Normal yaşlılarından farkları, dil, bilişsel, zihinsel, motor ya da sosyal becerilerde yaşlılarına göre, kısıtlılık ve gelişme hızında yavaşlık olmasıdır.</p>	<p>Özürlü çocuğunuzun gelişimini izlemek ve desteklemek için daha sabırlı olmalısınız. Onlar da diğer çocuklar gibi beslenme, motor fonksiyon, oyun ve öğrenmede uyarana ihtiyaç duyarlar. Yeni doğan döneminden itibaren bebeğinizi tutun, onunla konuşun, gözleriyle yüzünüzü takip etmesini teşvik edin, zil veya çingirak gibi sesli objeleri takip etmesine çalışın. Bu şekilde bebeğinizle aranızda yakın bir ilişki gelişecektir ve bebeğiniz için çok önemli olan baş kontrolünün geliştirilmesi, el-göz koordinasyonu, denge ve bilişsel-zihinsel ihtiyaçları karşılanmış olacaktır.</p>
<p>Özürlü çocuklarınızın da diğer çocuklar gibi zamanında eğitime ve sosyal yaşama hazırlanmaya ihtiyacı ve hakkı vardır.</p>	<p>Erken müdahale, yalnızca sağlık konularında değil, sosyal ve eğitsel gelişim konularında da önemlidir. Bu konularda zamanında harekete geçmek sizin ve özürlü yakınınızın yararınadır. Çocuğunuzun eğitim ve rehabilitasyon sürecine aktif katılımınız önemlidir. Bu nedenle iletişim ve oyun becerilerinizi geliştiriniz.</p>

DURUMLAR	ÖNERİLER
Özürlü bireye yardım etmede kendinizi yalnız ve güçsüz hissedebilirsiniz.Sorunlarınızla baş etme sürecinde profesyonel bir yardıma ihtiyaç duyabilirsiniz.	Özürlülere hizmet veren kuruluşlarla ve meslek elemanlarıyla işbirliği yapınız. Onlardan yardım almaktan çekinmeyiniz.
Benzer sorunları/durumları yaşayan insanlar arasında dayanışma önemlidir.	Özürlü üyeleri olan diğer ailelerle tanışıp görüşünüz. Onlarla düşünce ve deneyimlerinizi paylaşınız. Bu size güç verecektir.
Özürlü bireye yardım etmede kendinizi yalnız ve güçsüz hissedebilirsiniz. Sorunlarınızla baş etme sürecinde profesyonel bir yardıma ihtiyaç duyabilirsiniz.	Özürlülere hizmet veren kuruluşlarla ve meslek elemanlarıyla işbirliği yapınız. Onlardan yardım almaktan çekinmeyiniz.
Benzer sorunları/durumları yaşayan insanlar arasında dayanışma önemlidir.	Özürlü üyeleri olan diğer ailelerle tanışıp görüşünüz. Onlarla düşünce ve deneyimlerinizi paylaşınız. Bu size güç verecektir.
Özürlü bireyi olan ailelerde "çocuklar arasında ayrım" sık rastlanan bir durumdur.	Varsa diğer çocuklarınızdan onları ayırt etmeyiniz; ancak diğer çocuklarınızı da ihmal etmeyiniz.
Özürlü bireylerin toplumdaki soyutlanma/dışlanma riskleri yüksektir.	Çocuğunuzu toplumdaki soyutlamayınız. Onu mümkün olduğunca yaşlıları ile bir araya getiriniz, toplumsal yaşamın her alanında bulunması konusunda yüreklendiriniz.
Sosyal yaşama katılım (insanlarla iletişim kurmak, grup kurallarına uymak, bir gruba ait olmak gibi) bazı sosyal becerileri kazanabilmekle mümkün olan bir durumdur. İnsan sosyal bir varlıktır ancak nasıl sosyalleşeceğini, kendinden nelerin beklendiğini ve topluma nasıl katkı vereceğini zamanla öğrenir. Bu, özürlü olmayan bireyler için de geçerli bir durumdur. Özürlü bireylerin sosyal yaşama katılımı için gerekli olan sosyalleşme süreçleri özürlü olmayan bireylerin kinden çok da farklı değildir. Bir çocuk (özürlü olsun olmasın) anne babasının ve çevresindekilerin yaptıklarını taklit ederek, arkadaşlarıyla oyun oynayarak, okuldaki kuralları öğrenerek bir birey olmayı, sosyal yaşama katılmayı öğrenir.	Bu nedenle çocukluk döneminden başlayarak özürlü bireylerin aile ve toplum yaşantısına katılması için fırsat oluşturun, var olan fırsatları uygun biçimde değerlendirmesine yardım edin.
Her özürlü bireyin sağlıklı gelişimi için, zamanında sağlanacak tedavi, eğitim ve rehabilitasyon olanaklarından etkin bir biçimde yararlanması yaşamsal önemdedir.	Çocuğun var olan potansiyelini geliştirecek ve çevre ile iletişimini güçlendirecek, onun özelliklerine ve gereksinimlerine uygun bir tedavi, eğitim ve rehabilitasyon sürecinden yararlanabilmesi için işlevsel bir plan yapın ve bu süreçte gereksinim duyduğunuz her an ilgili meslek elemanlarıyla işbirliği yapın.

ŞİİR

Şair: Shelley Barry

O koltuk değnekli,
Utançla yere bakan kadına seslenmek istiyorum,
Kadın, hayatı yakala!

O elleriyle konuşan,
Çoğu insanın anlamak için çaba dahi sarf etmediğini bilen,
O gözleriyle göremeyen, ama insanların kıs kıs gülmelerini duyan,
“Vah zavallı” gülümsemelerini hisseden kadına
seslenmek istiyrum,
Kadın, hayatı yakala!

O hasta, terk edilmiş, ölmek üzere olan,
O yabancı topraklardaki tekerlekli sandalyedeli kadına,
O zihni eziyetler çekmiş ya da farklı olan
kadına seslenmek istiyrum,
Kadın, hayatı yakala!

O işaret eden ve gülenlere, acıyanlara,
Sakat kızkardeşlerine büyüklük taslayanlara
Seslenmek istiyorum,
Kadın, hayatı yakala!

**K
A
S
T
A
M
O
N
U

R
E
H
B
E
R
L
İ
K

A
R
A
Ş
T
I
R
M
A

M
E
R
K
E
Z
İ**

Aktekke Mahallesi 23 Ağustos Sokak

No:1/B

Merkez/KASTAMONU

TEL: 0366 214 61 41

0366 214 61 15

WEBDEYİZ!

www.kastamonuram.gov.tr